



Kursplan för läsåret 2010/2011
(Genererad 2010-06-28.)

RISKHANTERINGSPROCESSEN

Risk Management Processes

VBR171

Antal högskolepoäng: 7,5. **Betygsskala:** TH. **Nivå:** A (Avancerad nivå). **Huvudområde:** Teknik. **Undervisningsspråk:** Kursen ges på svenska. **Obligatorisk för:** RH5rh.

Kursansvarig: Henrik Johansson, henrik.johansson@brand.lth.se, Brandteknik och riskhantering. **Förkunskapskrav:** FMS065 Statistiska metoder för säkerhetsanalys, VBR180 Riskanalysmetoder. **Förutsatta förkunskaper:** MIO120 Riskekonomi, MAM090 Människa, teknik, organisation och hantering av risker.

Prestationsbedömning: Examinationen kommer att ske både enskilt och baserat på arbete i grupp. Slutbetyget baseras på projektuppgifter (grupparbete) och uppsatser (enskilt arbete) samt kräver deltagande vid obligatoriska seminarier. Examination vid annat tillfälle omfattar hela kursen. **Övrigt:** I grupparbeten förutsätts aktivt deltagande. Varje gruppmedlem skall enskilt kunna redovisa och svara för innehållet. Uppfyller inte en medlem övrigas krav på aktiv medverkan, eller åsidosätter sina åtaganden, kan beslut av examinator om omplacering till annan grupp eller underkänt betyg erhållas. **Hemsida:** <http://www.brand.lth.se/?id=VBR171>.

Syfte

Det övergripande syftet med kursen är att studenterna efter genomgången kurs skall förstå hur riskanalys, riskvärdering och reduktion/kontroll av risk beror av varandra och hur dessa aktiviteter kan bedrivas i olika organisationer. Vidare syftar kursen till att ge studenterna kunskap om olika metoder och tekniker som tillämpas i riskhanteringsprocessen för olika typer av risker samt att utveckla deras förmåga att kritiskt granska sådana metoder med avseende på praktisk tillämpning.

Mål

Kunskap och förståelse

För godkänd kurs skall studenten

- Kunna beskriva de vanligaste metoderna som finns för att stödja beslutsfattande rörande risker och de problem som människor tenderar att ha vid den typen av beslut. Dessutom skall studenten kunna problematisera tillämpningen av dessa metoder inom riskhanteringsprocessen.
- Kunna beskriva utvecklingen av området Supply Chain Risk Management (SCRM). Dessutom skall studenten kunna problematisera och reflektera över den praktiska tillämpningen av SCRM inom företag och offentlig verksamhet.

- Kunna beskriva verktyg och modeller för riskhantering inom stora företag. Dessutom skall studenten kunna problematisera och reflektera över riskhantering i stora företag mot bakgrund av tidigare kunskap inom området.
- Kunna beskriva hur riskhantering sker på olika nivåer i offentlig förvaltning samt vad kris- och olyckshantering innebär. Dessutom skall studenten kunna problematisera och reflektera över den praktiska tillämpningen av riskhantering samt kris- och olyckshantering i offentlig verksamhet.

Färdighet och förmåga

För godkänd kurs skall studenten

- Kunna analysera och utvärdera kommunikationen mellan olika aktörer vid inträffade katastrofer.
- Kunna analysera och utvärdera ett ledningssystem för säkerhet, hälsa och miljö samt föreslå hur ett sådant skall byggas upp med hänsyn till en specifik organisations verksamhet.
- Muntligen och skriftligen kunna argumentera för sin uppfattning i olika frågor gällande riskhanteringsprocessen i privat och offentlig verksamhet.
- Kunna söka och använda kunskap rörande riskhanteringsprocessen i vetenskapliga tidskrifter och handböcker.

Värderingsförmåga och förhållningssätt

För godkänd kurs skall studenten

- Visa förmåga att göra bedömningar av olika riskanalysmetoders lämplighet för olika typer av problem.
- Visa insikt i riskanalysens möjligheter och begränsningar, samt dess roll i riskhanteringsprocessen.
- Kunna värdera och granska informationskällor.

Innehåll

- Introduktion. Målsättningen med riskhantering. Internationell lagstiftning och utveckling.
- Riskperception och beslutsfattande. Psykologiska och psykometriska metoder. Sociala och kulturella processer. Kopplingen mellan riskperception och riskvärdering. Metoder för beslutsfattande och riskvärdering.
- Administrativa system. Betydelse av integrerade ledningssystem. Revision av ledningssystem. Downsizing. Översikt av miljöledningssystem. Målsättning och arbetsätt. Problem med införande och drift av miljölednings system.
- Riskkommunikation. Teknik för effektiv kommunikation.
- Katastrofplanering. Metoder för katastrofplanering. Allmän introduktion.
- Sårbarhet på lokal och regional nivå. Grundläggande begrepp. Metoder att beskriva och analysera robusthet. Fallstudier.
- Företagsrisker. Störning i produktionssystem och resursflöden. ARM-metoden (SW.IRMA) och arbetsgång vid praktisk tillämpning.
- Risker i offentlig verksamhet. Verksamhetsanalys och säkerhetssamordning av den kommunala verksamheten.
- Informationssäkerhet. Hantering av information, data och kunskap inom företag och offentlig verksamhet.
- Riskhantering utifrån ett myndighetsperspektiv. Myndigheters syn på riskhantering i t.ex. planprocesser och samhällsbyggande. Interaktion mellan olika aktörer.

- Riskhantering i stora företag. Exempel på riskhantering vid större företag.

Litteratur

International Electrotechnical Commission (IEC). International Standard 60300-3-9, Dependability management-Part 3: Application guide - Section 9: Risk analysis of technological systems. Genève, 1995.

Kammen, D M and Hassenzahl, D M: Should we risk it? Princeton University Press, New Jersey, 1999. ISBN: 0-691-00426-9.

Kemikontoret: Integrerat ledningssystem för säkerhet hälsa och miljö. En handbok, med rutiner om SHM-ledningssystem. AB Industrilitteratur, Stockholm 1997. ISSN: 99-1894017-4.

Kemikontoret: Administrativ SHM-revision: ett hjälpmedel för intern granskning av säkerhet/hälsa/miljö, (Riskhantering 1), Stockholm, 1996.

Svenska kommunförbundet: Verksamhetsanalys och säkerhetssamordning, 2001. ISBN: 91-7099-969-4.

ÖCB, SAF och SilfGruppen: Säkra företagets flöden! Tryckindustri AB, Solna, 1999. ISBN: 91-7097-056-4.

Ytterligare litteratur redovisas i kursprogrammet i samband med kursstart.